

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/8/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720203687
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8720203687.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Jany Jančíkovej v sporovej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, D., prechodne bytom E. XXX/X, F. G., zastúpenej splnomocneným zástupcom H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/XX, XXX XX D., proti žalovaným: 1/ J. J. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, XXX XX I., 2/ D. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., zastúpeným JUDr. Petrom Martinkovičom, LL.M., advokátom, so sídlom Laurinská 3, 811 01 Bratislava – mestská časť Staré Mesto, IČO: 53572661, o určenie neexistencie záložného práva, o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 13C/25/2020-77 zo dňa 10.11.2021 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalobkyňa má proti žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh na prerušenie konania zamietol. Vyslovil, že záložné právo k bytu č. XX nachádzajúcemu sa vo vchode č. XX na 6. poschodí bytového domu F. L. D. na ulici C. č. súp. XXXX, postaveného na pozemku parc. č. XXXX/XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 1.358 m², zapísaného na LV č. XXXX, pre k. ú. D., zriadené zmluvou o zriadení záložného práva z 20.3.2012, ktorej vklad bol povolený rozhodnutím Správy katastra Poprad pod č. L. zo dňa 19.4.2012 v prospech žalovaného v 1. rade, neexistuje. O trovách rozhodol tak, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v 1. a 2. rade v rozsahu 100 %.

Vychádzal zo zistenia, že dňa 20.3.2012 žalovaný 1/ ako záložný veriteľ a žalovaný 2/ ako záložca uzavreli zmluvu o zriadení záložného práva, na základe ktorej bolo zriadené záložné právo k bytu č. XX nachádzajúcom sa na 6. poschodí, bytového domu č. súpisné XXXX, orientačné číslo XX M. N. C. L. D., ktorý je postavený na pozemku parc. č. XXXX/XXX-zastavané plochy a nádvoria vo výmere 1358 m² so spoluvlastníckym podielom ku spoločným častiam a zariadeniam a k pozemku KCN parc. č. XXXX/XXX vo veľkosti 10096/870864 zapísaného na LV č. XXXX k. ú. D.. Záložné právo bolo zriadené na zabezpečenie pohľadávky zo zmluvy o pôžičke uzavretej dňa 20.3.2012 na základe ktorej záložný veriteľ poskytol záložcovi peňažné prostriedky vo výške 25.000,- eur. Žalobkyňa a žalovaný 2/ uzavreli manželstvo v roku 1992. Rozsudkom Okresného súdu Poprad č. k. 7C/248/2005-18 zo dňa 22.2.2006 bolo zrušené ich bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 11.4.2006. Dňa 11.6.2007 žalobkyňa uzavrela s O. B. (matkou žalovaného 2/) zmluvu o prevode vlastníctva k vyššie uvedenému bytu. Na základe tejto zmluvy bol povolený vklad vlastníckeho práva v katastri nehnuteľnosti v prospech žalobkyne. Listom zo dňa 12.1.2012 O. B. (ako

predávajúca) odstúpila od vyššie uvedenej zmluvy o prevode vlastníctva bytu, pretože nedošlo k úhrade kúpnej ceny v zmysle Dodatku č. 1) k zmluvu o prevode vlastníctva bytu zo dňa 11.6.2007 a následne darovacou zmluvou zo dňa 9.3.2012 previedla vlastnícke právo predmetného bytu na žalovaného 2/. Rozsudkom č. k. 20C/83/2013-186 zo dňa 17.3.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 4Co/236/2014-246 zo dňa 10.6.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 19.8.2015 súd určil, že právne úkony a to Dodatok č. 1) zo dňa 11.6.2007 ku kúpnej zmluve zo dňa 11.6.2007 uzavretej medzi O. B. a žalobkyňou a odstúpenie predávajúcej O. B. zo dňa 12.1.2012 od kúpnej zmluvy sú neplatné a neúčinné. Zároveň súd určil, že na základe Dodatku č. 1) zo dňa 11.6.2007 ku kúpnej zmluve zo dňa 11.6.2007 a odstúpenia predávajúcej zo dňa 12.1.2012 od kúpnej zmluvy uzavretej dňa 11.6.2007 účinky kúpnej zmluvy uzavretej dňa 11.6.2007, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Poprad pod číslom L. nezanikli.

V prejednávanej veci sa žalobkyňa domáha určenia neexistencie záložného práva, ktoré malo vzniknúť na základe zmluvy o zriadení záložného práva uzavretej dňa 20.3.2012 medzi žalovaným 1/ ako záložným veriteľom a žalovaným 2/ ako záložcom.

Žalovaní navrhli prerušiť konanie do právoplatného skončenia konania o určenie vlastníckeho práva vedeného na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 9C/23/2019, pričom tvrdili, že v uvedenom konaní je riešená právna otázka, ktorá má vo vzťahu k prebiehajúcej konaniu prejudiciálny význam a jej výsledok bude mať významný dopad na rozhodovanie o žalobe o neexistenciu záložného práva. Na predbežnom prejednaní sporu žalovaní uviedli, že netrvajú na prerušení konaní, avšak následne v písomnom vyjadrení, ktoré bolo súdu doručené dňa 12.10.2021, navrhli prerušiť konanie z rovnakých dôvodov. V zmysle § 164 CSP ak súd neurobí iné vhodné opatrenia môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne, alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Súd dospel k záveru, že rozhodnutie vo veci sp. zn. 9C/23/2019 však nespĺňa takéto požiadavky a nie je daný dôvod na prerušenie konania. Žalobkyňa sa totiž v prejednávanej veci domáha určenia neexistencie záložného práva na tom skutkovom základe, že záložnú zmluvu uzavrel žalovaný v 2) rade, ktorý v čase uzavretia zmluvy nebol vlastníkom predmetného bytu a teda nemal oprávnenie nakladať s bytom takým spôsobom, aby ho zaťažil záložným právom. Vo vyššie uvedenej veci sa žalobca domáha určenia, že je podielovým spoluvlastníkom predmetného bytu v 1-polovici. Súd nemá záujem prejudikovať rozhodnutie v uvedenej veci, avšak pokiaľ sa v konaní žalovaný v 2) rade domáha určenia, že je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti, tak výsledkom tohto konania, aj v prípade jeho úspechu nemôže byť iná okolnosť. Žalobkyňou tvrdené dôvody neplatnosti záložnej zmluvy sú okolnosťami, ktoré spôsobujú absolútnu neplatnosť právneho úkonu a podľa názoru súdu na konštatovaní dôvodov platnosti nič nemení ani okolnosť, ak by žalovaný bol úspešný v uvedenom konaní, pretože aj v prípade úspechu by sa stal iba podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti a teda opäť by neboli splnené podmienky na to, aby zaťažil predmetný byt záložným právom. V zmysle ustanovenia § 136 ods. 1 Občianskeho zákonníka vec môže byť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov. Spoluvlastníkovi prislúchajú práva a povinnosti spoločnej veci podľa pomeru jeho podielu k podielom ostatných spoluvlastníkov. Práva každého spoluvlastníka sú obmedzené právami ostatných spoluvlastníkov. Spoluvlastnícky podiel vyjadruje mieru účasti na vlastníckom vzťahu k spoločnej veci a tiež určuje rozsah práv a povinností jednotlivých spoluvlastníkov počas trvania spoluvlastníckeho vzťahu i pri jeho zániku. K platnému nakladaniu so spoločnou vecou musí dôjsť po dohode všetkých spoluvlastníkov, resp. o nakladaní s vecou by museli rozhodnúť spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Ak ide o dôležitú zmenu spoločnej veci, môžu prehlasovaní spoluvlastníci žiadať, aby o zmene rozhodol súd. Aj v prípade, ak by žalovaný v 2) rade sa stal podielovým spoluvlastníkom predmetného bytu táto okolnosť, by ho neoprávňovala nakladať s predmetným bytom tak, že by bez súhlasu druhého spoluvlastníka bol oprávnený zriadiť k predmetnému bytu záložné právo a teda aj v takom prípade by sa jednalo o absolútne neplatný právny úkon s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka. Preto súd návrh na prerušenie konania zamietol.

Žalobkyňa namietala neplatnosť záložnej zmluvy z dôvodu, že záložnú zmluvu uzavrel žalovaný 2/, ktorý nebol vlastníkom bytu a teda takýto úkon je v rozpore s ustanovením § 123 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého je iba vlastníkom v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním, teda iba vlastníkom veci je oprávnený zaťažiť predmet svojho

vlastníctva záložným právom. V danom prípade ide teda o neplatnosť právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka, ktorá má povahu absolútnej neplatnosti. Absolútna neplatnosť právneho úkonu pôsobí ex tunc, teda od počiatku bez ohľadu na to, či sa niekto neplatnosti úkonu dovolal, alebo nie a súd musí na absolútnu neplatnosť právneho úkonu prihliadnúť ex offa. Z tohto dôvodu námietka premlčania vznesená žalovanými nie je dôvodná, pretože premlčanie by prichádzalo do úvahy iba v prípade relatívnej neplatnosti právneho úkonu, teda v prípadoch, kde je potrebné, aby sa najskôr oprávnený subjekt neplatnosti právneho úkonu dovolal. Premlčaniu totiž podlieha právo oprávneného subjektu dovolať sa právneho úkonu a takéto právo sa premlčuje vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej lehote. Vzhľadom na namietanú absolútnu neplatnosť právneho úkonu súd nepovažoval vznesenú námietku premlčania za dôvodnú. Žalovaní v rámci obrany k žalobe namietali, že pri uzatváraní záložnej zmluvy konali v dobrej viere a žalovaný 1/ v pozícii záložného veriteľa nemal vedomosť o skutočnostiach, že by bolo spochybňované vlastnícke právo žalovaného 2/, pričom vychádzal v dobrej viere zo zápisu v katastri nehnuteľností v zmysle ktorého vlastnícke právo svedčilo žalovanému 2/. Podľa názoru žalovaných je potrebné poskytnúť im ochranu ako osobám konajúcim v dobrej viere. Konštatovali, že ochrana dobromyseľnosti tretích osôb bola Najvyšším súdom Slovenskej republiky ako aj Ústavným súdom Slovenskej republiky riešená v kontexte nadobúdania vlastníckeho práva od nevlastníka, avšak nie je dôvod aby analogicky aj v otázke existencie záložného práva sa neposudzovala otázka dobromyseľnosti vo vzťahu k ochrane v tomto prípade žalovaného 1/.

Judikatúra najvyšších súdnych autorít nie je úplne jednotná v otázke posudzovania konfliktu ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka a ochrany dobromyseľnosti nového nadobúdateľa. Najvyšší súd Slovenskej republiky dlhodobo stabilne zastával názor o nemožnosti prelomenia zásady „nemo plus iuris“ princípom ochrany dobromyseľného nadobúdateľa. V niektorých rozhodnutiach Najvyšší súd Slovenskej republiky výnimočne pripustil možnosť ochrany dobromyseľného nadobúdateľa, avšak ani z týchto rozhodnutí nevyplýva všeobecná prednosť jedného kolidujúcich princípov. Ide skôr o pripustenie možnosti skúmania existencie výnimočných okolností, ktoré môžu v konkrétnom prípade nastať a ktoré môžu byť dôvodom upustenia od prísneho zotrvávania na tomto princípe. Ani z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky nevyplýva, že by princíp ochrany dobromyseľného nadobúdateľa mal bezvýhradne prednosť pred ochranou skutočného vlastníka. Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že je povinnosťou súdu ústavne konformným spôsobom vysporiadať sa s možným nadobudnutím vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam na základe dobrej viery sťažovateľov. Teda súd dobrú vieru musí skúmať a pri meritórnom rozhodnutí má na ňu aj prihliadnúť. Nemožno konštatovať, že tieto rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky predstavujú konštantnú judikatúru Slovenskej republiky. V tomto smere súd poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky II.ÚS-223/2020-14 zo dňa 26.5.2020, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že ide o rozhodnutie jedného senátu, ktorý sa odchyľil od predchádzajúcej judikatúry Ústavného súdu SR bez toho, aby vec predložil plénu na zjednotenie odchylných názorov, preto nezdieľa názor, že ide o konštantnú judikatúru ktorou bola prelomená zásada „nemo plus iuris“ vo všeobecnosti. Obdobný právny názor zaujal aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze I.ÚS-510/2016-72 zo dňa 19.1.2021, v ktorom konštatoval že musí byť daná výnimočnosť okolností, ktoré založia dobromyseľnosť nadobúdateľa s následkom jej prevahy nad ochranou pôvodného vlastníka. Ústavný súd Slovenskej republiky teda úplne nezavrhuje mimoriadne výnimočnú možnosť poskytnutia ochrany práv dobromyseľným nadobúdateľom, prioritne však v tejto otázke pristupuje zdržanlivo. V rozhodnutí poukázal aj na to, že materiálna publicita, údajov katastra je de lege lata vyvrátiteľná a podmienená tým, či sa v konkrétnom prípade nepreukáže nesúlad údajov katastra so skutočným stavom. S touto okolnosťou musí byť oprávnený nadobúdateľ uzrozumený. Platná právna úprava poskytuje ochranu dobromyseľným držiteľom iba v zákonom stanovených prípadoch, napr. pri vydržaní vlastníckeho práva po splnení zákonom stanovených podmienok.

Vzhľadom na rozdielne názory pri posudzovaní vyššie uvedenej otázky je významné rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1VOvdo 2/2020 zo dňa 27.4.2020, kde veľký senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydal rozhodnutie práve v záujme zjednotenia rozhodovacej praxe. V uvedenom rozhodnutí sa konštatuje, že na základe absolútne neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť vlastnícke právo a to ani v prípade, že na jeho podklade bol uskutočnený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. S poukazom na právnu zásadu, podľa ktorej nikto nemôže previesť na iného viac práv ako sám ma (Nemo plus iuris ad alium transferre

potest quam ipse habet) nemôže platne previesť vlastnícke právo nehnuteľnosti na inú osobu ten, kto je na základe absolútne neplatného právneho úkonu vedený v katastri nehnuteľnosti ako vlastník nehnuteľnosti. Dobrá viera nadobúdateľa, že hnutelnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa výslovne upravuje. V iných prípadoch právna úprava de lege lata nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje.

V zmysle spomínanej judikatúry nie je dôvod preferovať nadobúdateľa určitého práva konajúceho v dobrej viere pred ochranou skutočného vlastníka. V danom prípade sa žalovaní odvolávali že konali v dobrej viere, pričom žalovaný 1/ poukazoval na to, že vychádzal z údajov v katastri nehnuteľností, avšak len samotná evidencia vlastníctva nehnuteľností v evidencii katastri nehnuteľnosti nezakladá dobrú vieru evidovaného vlastníka v to, že je vlastníkom. Žalovaný 1/ síce nadobudol záložné právo k predmetnému bytu od žalovaného 2/, ktorý v tom čase bol zapísaný ako vlastník predmetného bytu, avšak v čase uzavretia záložnej zmluvy bola vlastníčkou predmetného bytu žalobkyňa. Táto okolnosť je zrejme predovšetkým z rozhodnutia Okresného súdu Poprad vo veci sp. zn. 20C/83/2013, kde súd konštatoval, že právne úkony a to Dodatok č. 1) k zmluve zo dňa 11.6.2007 ako aj odstúpenie od zmluvy sú neplatné a účinky pôvodnej zmluvy o prevode vlastníctva bytu zo dňa 11.6.2007 nezanikli. Žalobkyni svedčí vlastnícke právo k predmetnému bytu nepretržite. Nemožno konštatovať, že žalobkyňa by bola nebanlivým vlastníkom, ktorý sa nezaujímal o svoje vlastnícke právo, čo je jedna z okolností, pri ktorých súdy pripúšťajú ochranu nadobúdateľa určitých práv v dobrej viere. K zápisu sporného vlastníctva v prospech žalovaného 2/ došlo na základe neplatných právnych úkonov. Je zrejme, že v čase uzatvorenia záložnej zmluvy žalovaný 2/ nebol vlastníkom predmetného bytu a teda nebol subjektom oprávneným v zmysle § 123 Občianskeho zákonníka nakladať s predmetným bytom, to znamená ani zaťažiť predmetný byt záložným právom. Z tohto dôvodu je záložná zmluva neplatným právny úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka a na základe neplatného právneho úkonu nemohlo ani platne vzniknúť záložné právo k predmetnému bytu. Preto súd rozhodol o neexistencii záložného práva k predmetnému bytu.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 a 2 CSP.

Proti rozsudku v zákonnej lehote podali odvolanie žalovaní 1/ a 2/ a navrhli, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a prizná žalovaným 1/ a 2/ voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, alternatívne, aby rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Odvolanie podali z dôvodov, že neboli splnené procesné podmienky (§ 365 ods. 1 písm. a/ CSP), súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

Namietali, že existencia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, na ktorej je zriadené sporné záložné právo, má vplyv na výsledok tohto konania. Z tohto dôvodu považujú zamietnutie návrhu na prerušenie konania za procesné pochybenie súdu. Súd pri rozhodovaní o veci samej bol povinný si najprv vyriešiť prejudiciálnu otázku, kto je vlastníkom nehnuteľnosti, na ktorej viazne záložné právo. Výrokom o zamietnutí návrhu na prerušenie konania a následným vynesením rozsudku prišlo k prejudikovaniu rozhodnutia v konaní 9C/23/2019, pretože súd prvej inštancie mal za to, že vlastníčkou nehnuteľnosti je len žalobkyňa, resp. že určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti inej osobe ako je žalobkyňa nemá vplyv na rozhodnutie o existencii záložného práva.

V nadväznosti na zamietnutie návrhu na prerušenie konania súd rozhodol že záložné právo v prospech žalovaného 1/ neexistuje. Svoje rozhodnutie súd odôvodnil názorom, že ochrana vlastníckeho práva má prednosť pred ochranou iných práv, teda aj záložného práva. Svoje rozhodnutie odôvodnil najmä rozhodnutím veľkého senátu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VOvdo/2/2020, ktorý s poukazom na zásadu, že nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má, že nemôže platne prísť k dobromyseľnému nadobudnutiu práv od nevlastníka, teda de facto, dobromyseľnosť môže spôsobiť nadobudnutie práv len v zákonom taxatívne vymedzených prípadoch. Súd prvej inštancie však opomenul skutočnosť, že rozhodnutie veľkého senátu rieši nadobudnutie práv od nevlastníka. Záložné právo bolo zriaďované vlastníkom, preto je rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VOvdo/2/2020 na uvedený súdny spor neaplikovateľné.

Určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, na ktorej je zriadené záložné právo sa rieši na súde v súdnom spore pod sp. zn. 9C/23/2019 a z tohto dôvodu by rozhodnutie o existencii/neexistencii záložného práva bolo predčasným rozhodnutím. Záložné právo bolo na nehnuteľnosti zriadené už v roku 2012, avšak žalobkyňa sa začala jeho neplatnosti domáhať až v roku 2020, ako reakciu na určovaciu žalobu podanú žalovaným 2/ s cieľom, aby toto konanie prebehlo konanie o určenie vlastníckeho práva. T.j. žaloba bola podaná zo strany žalobkyne účelovo a jej naliehavý právny záujem nevznikol v roku 2020. Preto pokiaľ záložné právo existovalo od roku 2012, nemožno hovoriť o naliehavom právnom záujme na jeho zrušení, akurát v čase prebiehajúceho súdneho sporu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti.

Súd mal počkať na rozhodnutie o určenie vlastníckeho práva v konaní sp. zn. 9C/23/2019 a podľa jeho výsledku mal rozhodnúť o neexistencii záložného práva len vo vzťahu k spoluvlastníckemu podielu žalobkyne. Týmto rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol, že žalovanému 1/ uprie možnosť mať zabezpečenú svoju pohľadávku, hoci následne na základe rozhodnutia v konaní sp. zn. 9C/23/2019 môže vyplývať skutočnosť, že žalovaný 1/ síce nepodpisoval záložnú zmluvu s výlučným vlastníkom nehnuteľnosti, avšak podpisoval zmluvu s podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti, ktorý nebol nijakým spôsobom obmedzený v nakladaní so svojim spoluvlastníckym podielom. Inak povedané, súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol, že aj v prípade ak žalovaný 2/ bol spoluvlastníkom 1-ice nehnuteľnosti, tak s touto v zmysle rozsudku nemohol voľne nakladať, čím by bolo porušené vlastnícke právo žalovaného 2/.

Žalobkyňa navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaných uviedla, že zmluva o zriadení záložného práva bola zriadená na celý byt osobou, ktorá vlastníkom bytu nebola, a teda nemohla ani predmetný byt zaťažiť záložným právom. Aj keby súd rozhodol v konaní 9C/23/2019, že žalovaný 2/ je podielovým vlastníkom predmetného bytu, to ho stále neopravňuje k tomu, aby mohol celý byt zaťažiť záložným právom. Žalovaný 2/ zriadil záložné právo na veci, ktorej nebol vlastníkom. A teda takýto úkon je v rozpore s ustanovením § 123 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého je iba vlastníkom v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním, teda iba vlastníkom veci je oprávnený zaťažiť predmet svojho vlastníctva záložným právom. Predmetný byt bol zaťažený celý záložným právom a to osobou, ktorej vlastnícke právo k bytu nepatrilo. Zmluva o zriadení záložného práva zaťažuje celý byt, nie len sporný 1 podiel žalovaného 2/, ktorý je predmetom konania 9C/23/2019, a preto je táto zmluva neplatná, pretože bola uzavretá osobou, ktorá nebola vlastníkom bytu.

V následnom vyjadrení žalovaní uviedli, že pokiaľ žaloba v konaní 9C/23/2019 doručená súdu v pôvodnom znení ostane nezmenená, v prípade vyhovenia žalobnému návrhu súd určí, že žalovaný 2/ je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti. Takto judikovaný spor by potom znamenal, že žalovanému 2/ ako podielovému spoluvlastníkovi ostane aj jeho vlastnícke práva v prislúchajúcom podiele nedotknuté. Ako podielový spoluvlastník by potom od počiatku bol oprávnený tento svoj spoluvlastnícky podiel previesť a rovnako aj zaťažiť záložným právom.

Pri vyjadrení žalobkyne o neplatnosti úkonu, ktorým bolo zriadené záložné právo, je potrebné rozlišovať a akú neplatnosť sa má jednať. V prípade prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti úkonom, ktorým by žalovaný 2/ previedol celú nehnuteľnosť by bol tento úkon v časti 1 absolútne neplatný, pretože žalovaný 2/ nebol v čase vykonania tohto úkonu vlastníkom tejto časti nehnuteľnosti. Avšak v prípade druhej časti v 1 by sa jednalo len o relatívne neplatný úkon vo vzťahu k podielovému spoluvlastníkovi, lenže vo vzťahu ku kupujúcemu by sa v tejto 1 jednalo o úkon platný. Rovnako aj v prípade zriadenia záložného práva pokiaľ súd rozhodne, že žalovaný 2/ je spoluvlastníkom nehnuteľnosti v 1, tak ohľadom voľného disponovania s predmetom svojho podielového spoluvlastníctva nie je žalovaný 2/ obmedzený, preto jeho úkon ohľadom tejto časti nehnuteľnosti by bol voči záložnému veriteľovi platný.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), v zmysle zásad ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných nie je dôvodné.

Podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V konaní bolo nepochybne preukázané, že dňa 20.3.2012 žalovaný 1/ ako záložný veriteľ a žalovaný 2/ ako záložca uzavreli zmluvu o zriadení záložného práva, na základe ktorej bolo zriadené záložné právo k bytu č. XX nachádzajúcim sa na 6. poschodí, bytového domu č. súpisné XXXX, H. P. XX M. N. C. L. D., ktorý je postavený na pozemku parc. č. XXXX/XXX - zastavané plochy a nádvoría vo výmere 1358 m² so spoluvlastníckym podielom ku spoločným častiam a zariadeniam a k pozemku KCN parc. č. XXXX/XXX vo veľkosti 10096/870864 zapísaného na LV č. XXXX k. ú. D.. Záložné právo bolo zriadené na zabezpečenie pohľadávky zo zmluvy o pôžičke uzavretej dňa 20.3.2012, na základe ktorej záložný veriteľ poskytol záložcovi peňažné prostriedky vo výške 25.000,- eur. Podanou žalobou sa žalobkyňa domáha určenia neexistencie tohto záložného práva.

Podľa § 151a Občianskeho zákonníka, záložné právo slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva (ďalej len „záloh“), ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená.

Podľa § 151b ods. 1 Občianskeho zákonníka, záložné právo sa zriaďuje písomnou zmluvou, schválenou dohodou dedičov o vyporiadaní dedičstva, rozhodnutím súdu alebo správneho orgánu, alebo zákonom. Zmluva o zriadení záložného práva na hnutelnú vec sa nemusí uzatvoriť v písomnej forme, ak záložné právo vzniká odovzdaním veci podľa tohto zákona.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 123 Občianskeho zákonníka, vlastníkom je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

Odvolačný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo strán na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky).

Súd prvej inštancie je vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné. Rozsudok okresného súdu je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé. Odvolačný súd konštatuje, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Odvolačný súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty žalovaných v odvolaní.

Žalovaní navrhujú prerušiť konanie do právoplatného skončenia konania o určenie vlastníckeho práva vedeného na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 9C/23/2019, t.j. žalovaní odôvodňujú potrebu prerušenia konania poukazom na prebiehajúce konanie o určenie vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti. Tu je však potrebné poukázať na skutočnosť, že v predmetnom konaní sa žalovaný 2/ domáha určenia, že je podielovým vlastníkom bytu, pričom táto skutočnosť bola prejedaná aj na predbežnom prejednaní sporu, kde súd uviedol, že nevidí dôvod na prerušenie konania a na základe toho sa aj žalovaní následne vyjadrili, že netrvajú na návrhu na prerušenie konania a súhlasili s pokračovaním v konaní. To znamená, že súd uskutočnil iné vhodné opatrenie, keď sa na predbežnom prejednaní o návrhu žalovaných na prerušenie konania vyjadril, pričom aj odvolačný súd je toho názoru, že tu nie je dôvod na prerušenie konania, pretože akékoľvek rozhodnutie v konaní pod sp. zn. 9C/23/2019 nemôže mať vplyv na rozhodnutie v predmetnej právnej veci. Za týchto okolností postupoval prvoinštančný súd správne, keď návrh žalovaných na prerušenie konania zamietol.

Ďalej žalovaní namietali, že rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VObd/2/2020 zo dňa 27.04.2021 nie je aplikovateľné na predmetnú právnu vec. S týmto názorom žalovaných nemožno súhlasiť. Na tomto mieste poukazuje odvolačný súd na to, že rozhodovacia prax súdov pri posudzovaní konfliktu zásady „nemo plus iuris“ a „dobrej viery nadobúdateľa“ bola značne rozdielna a nebola ustálená. Preto je namieste privítať uznesenie veľkého senátu Najvyššieho súdu SR ako aj nález Ústavného súdu SR, ktoré by mohli do nášho právneho poriadku a rozhodovacej praxe súdov vniesť potrebnú právnu istotu na základe ktorej môže každý legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít.

Dobromyseľnosť nadobúdateľov je pritom nevyhnutnou podmienkou toho, aby vlastníctvo bolo nadobudnuté aj od nevlastníka. Táto dobromyseľnosť je súčasne aj zvýraznená vo všetkých zákonných ustanoveniach, ktoré výslovne umožňujú nadobudnutie vlastníctva od nevlastníka (§ 446 OBZ, § 486 OZ, § 93 ods. 3 ZoKV, § 140 ods. 2 písm. 1/ EP). Z toho vyplýva, že pre nadobudnutie vlastníctva od nevlastníka v zásade nepostačuje samotná dobromyseľnosť nadobúdateľa, že získal vlastníctvo k veci, ale musí ísť o taký prípad dobromyseľnosti, s ktorou je takáto možnosť explicitne normatívne spojená. Inak povedané, napríklad samotná dobrá viera nadobúdateľa nehnuteľnosti spojená so stavom zapísaným v katastri nehnuteľností nebude mať za následok nadobudnutie vlastníctva od nevlastníka, ak sa preukáže, že právny úkon, na základe ktorého mal prevodca alebo jeho právny predchodca nadobudnúť vlastníctvo k nehnuteľnosti, je absolútne neplatný. Jedinú avšak osamotenú výnimku tak v slovenskej judikatúre predstavuje nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 549/2015 z 16.3.2016, ktorý vo svojej podstate povýšil aj samotnú dobrú vieru nadobúdateľa v zápis v katastri nehnuteľností na spôsobilý titul nadobudnutia vlastníckeho práva. Tento názor však v neskoršej judikatúre Najvyššieho súdu SR nenašiel odozvu.

Slovenská právna úprava nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka vo všeobecnosti neupravuje, keďže vlastnícke právo možno nadobudnúť len zákonom predpísaným spôsobom. To platí tak v prípade derivatívneho nadobúdania vlastníckeho práva, ako aj v prípade originárneho nadobúdania vlastníckeho práva. Nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka právna úprava umožňuje len v zákonom upravených prípadoch, predstavujúcich výnimku zo zásady, že vlastnícke právo možno nadobudnúť len od vlastníka, a len v týchto prípadoch zákon uprednostňuje ochranu dobromyseľného nadobúdateľa veci a umožňuje prelomenie zásady „nemo plus iuris“. Z predmetného konštatovania tak vyplýva, že neprichádza do úvahy, aby súdy bez toho, aby existoval zákonný podklad, rozširujúco vyvodzovali možnosť ochrany dobromyseľného nadobúdateľa tým spôsobom, že samotná dobrá viera nadobúdateľa postačuje na priznanie jej vlastníckeho práva, t. j. že by nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka bolo prípustné vo všeobecnosti. Uvedené platí bez ohľadu na to, že zotrvanie na zásade „nemo plus iuris“ môže pôsobiť v subjektívnej rovine nespravodlivo voči nadobúdateľovi veci (uznesenie Najvyššieho súdu zo dňa 27. 4. 2021, sp. zn. 1 VObd/2/2020)

Aj z uvedeného je podľa veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia zrejmé, že dobrá viera nadobúdateľa nehnuteľnosti v správnosť zapísaného údaja v katastri nehnuteľností o jej (predchádzajúcom) vlastníkovi nepostačuje pre záver súdu o tom, že mohol nadobudnúť vlastnícke právo (a pre poskytnutie ochrany tomuto právu), ak sa preukáže, že táto zapísaná osoba v skutočnosti v čase uzavretia kúpnej zmluvy nebola vlastníkom prevádzanej nehnuteľnosti, napríklad z dôvodu, že predchádzajúca zmluva o prevode nehnuteľnosti predstavovala absolútne neplatný právny úkon. Z dôvodu absolútnej neplatnosti zmluvy predávajúci nemohol nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnosti a rovnako tak nemohol „neexistujúce“ vlastnícke právo previesť na ďalšiu osobu, hoci konajúcu v dobrej viere. Absolútne neplatný právny úkon nespôsobí právne následky ani v prípade, ak na jeho základe už bolo kladne rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Totižto vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností príslušným okresným úradom (katastrálnym odborom) nie je možné podľa veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia chápať ako rozhodnutie správneho orgánu, ktorým by malo byť s definitívnou platnosťou rozhodnuté o vlastníckom práve určitej osoby k nehnuteľnostiam, ale predstavuje podmienku nevyhnutnú pre nadobudnutie vlastníckeho práva na základe zmluvy podľa ustanovenia § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Aby však došlo de iure k zmene v osobe vlastníka prevádzaných nehnuteľností a nie len k zmene faktického stavu (t. j. stavu zapísanému v katastri nehnuteľností), musia byť splnené aj ďalšie podmienky, a to existencia platnej zmluvy a zároveň existencia vlastníckeho práva na strane prevodcu. Ak čo i len jedna z uvedených podmienok splnená nie je, nemôže dôjsť k nadobudnutiu vlastníckeho práva na strane nadobúdateľa, a to ani v situácii, ak bolo vyhovené návrhu na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam príslušným okresným úradom (uznesenie Najvyššieho súdu zo dňa 27. 4. 2021, sp. zn. 1 VObd/2/2020)

Dobrá viera má predstavovať stav, kedy konajúci nevie o určitých právne významných nedostatkoch súvisiacich s jeho konaním, a ani o nich vedieť nemohol. Nejde iba o vnútorný stav mysle konajúceho, ktorý o určitých skutočnostiach nevie, pretože tým by mohol byť chránený aj niekto, kto si počínal nedbalo, čo nie je zmyslom princípu ochrany dobrej viery. Ide o situáciu, keď konajúci nielen nevie, ale ani vzhľadom na okolnosti o nedostatkoch vedieť nemohol. Dobrá viera, dobromyseľnosť a dobré úmysly žalovaných (najmä žalovaného 2/) sú minimálne, a z objektívneho hľadiska, spochybniteľné. Zo spisu 20C/83/2013 je zrejmé, že konanie, ktoré predchádzalo prevodu vlastníckeho práva na žalovaného 2/, obsahovalo znaky nečestnosti, nedobromyseľnosti a nešlo o konanie v dobrej viere. Žalobkyňa bola pozbavená svojho vlastníckeho práva. Je to práve vlastnícke právo, ktoré požíva ústavnú ochranu, a jeho riadneho a nerušeného výkonu sa žalobkyňa domáha. Preto konaniu žalovaných neprislúcha ochrana konania v dobrej viere a dobromyseľnosti, pretože táto v ich konaní absentuje. Právne úkony, ktoré smerovali k prevodu vlastníckeho práva k bytu na žalovaného 2/ boli právoplatne zrušené rozhodnutím súdu či rozhodnutím správneho orgánu, a na základe nich je právoplatne rozhodnuté, že v rozhodnom čase nemal k bytu žalovaný 2/ vlastnícke právo, a teda nebol oprávnený byt zaťažiť záložným právom. Z tohto dôvodu je záložná zmluva neplatným právnym úkonom a na základe neplatného právneho úkonu nemohlo ani platne vzniknúť záložné právo k predmetnému bytu. Za týchto okolností je rozhodnutie súdu prvej inštancie o neexistencii záložného práva k predmetnému bytu správne.

Naliehavý právny záujem žalobkyne na požadovanom určení neexistencie záložného práva je nepochybne daný z dôvodu, že jej vlastnícke právo bolo a je obmedzené. Predmet jej vlastníctva bol zaťažený v prospech tretej osoby. Jej vlastnícke právo je teda obmedzené. V prejednávanej veci je naliehavý právny záujem daný potrebou zabezpečiť ochranu vlastníckeho práva žalobkyne. Naliehavý právny záujem je daný vždy, ak rozhodnutie môže byť podkladom pre zápis do katastra nehnuteľností.

Skutočnosti uvedené v odvolaní žalovaných neboli spôsobilé spochybníť správnosť skutkových a právnych záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie a vecnú správnosť napadnutého rozsudku, preto odvolanie žalovaných z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov nemožno považovať za opodstatnené.

Za týchto okolností súd prvej inštancie postupoval správne pokiaľ žalobe žalobkyne vyhovel, teda rozhodol o neexistencii záložného práva k predmetnému bytu. So zreteľom na to, že správny je výrok napadnutého rozsudku aj o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, ako aj výrok o trovách konania, odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobkyňa ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalovaným, ktorí v odvolacom konaní úspech nemali. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).